

gospodarski oživitvi in prenovi pokrajine. Pobudniki gospodarske, prebivalstvene in kulturne prenovitve Rezije, ki so zbrani okrog kmetijske zadruge »Rožna dolina« (s sedežem v Solbici), so pripravili splošne smernice za prenovno in gospodarsko preureditev celotnega območja. Prepričani so, da je pokrajina primerna za usmeritev v živinorejo, vrtnarstvo, deloma še tudi v sadjarstvo ter v kmečki turizem. Dosedanje močno izseljevanje pa lahko zaustavijo le manjši obrati lesne predelave. Prepričani so, da je potrebno celotno gospodarstvo preusmeriti iz zaprtega (samooskrbnega) k odprtemu (tržnemu) in konkurenčnemu kmetijstvu.

Knjižica, ki je natisnjena v slovenščini in italijanščini, nam prikazuje žalostno podobo sodobne preobrazbe »izumirajoče« pokrajine, kar je značilno še za marsikateri drugi predel v alpskem svetu. Besedilo je napisano v živahnem tonu, ugotovitve in spoznanja pa so podprta s statistično dokumentacijo. Pripomniti pa moram, da slovenski prevod ni najboljši. Pred objavo bi zahteval dobrega jezikovnega lektorja.

V zvezi z Rezijo naj opozorim še na dragoceni prispevek, ki ga je objavil:

Milko Matičetov, Resia. Bibliografia ragionata (1927—1979). Izšla je v zbirki Edizioni della graphik studio, Udine 1981, 40 strani.

V knjižici je zbrana in komentirana bibliografija s področja kulturološko-humanističnih ved. V obravnavanem 52-letnem obdobju je izšlo nad 230 študij, prikazov in drugih zapisov, ki osvetljujejo ljudsko tvornost in številne druge kulturne, zgodovinske, jezikovne in etnografske značilnosti Rezije. Dolej so na tem — v vsakem pogledu — izredno zanimivem območju zbrali in zapisali nad 3.000 pravljic in pripovedk ter posneli preko 500 ljudskih pesmi.

Milan Natek

Mojea Ravnik, Galjevica. Izdal Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani, založila Partizanska knjiga, Ljubljana 1981, strani 260 + 25 strani prilog in fotografij.

Med številnimi etnološkimi študijami iz novejšega obdobja je čedalje več takšnih, ki s svojo metodološko zasnovanostjo in obravnavanjem različnih (družbenih) pojavov v pokrajini ali naseljih, katerim tudi geografija posveča svojo raziskovalno skrb, zaslužijo vso našo pozornost. To še toliko bolj velja za posamezne monografije naselij ali njihovih značilnih socialnih, zgradbenih in fiziognomskih predelov. V okviru etnološkega raziskovalnega projekta »Način življenja Slovencev 20. stoletja« je izšla prva monografija, ki je namenjena Galjevici.

Za Ljubljano po prvi svetovni vojni je bila značilna izredna stanovanjska kriza. Mesto je privabljal ljudi s preobljudenega podeželja. Znatno delež k nagli rasti Ljubljane so prispevali tudi številni begunci s Primorske in Koroške. Oboje je pripomoglo, da je bilo veliko več prosilcev za stanovanja, kot jih je mesto premoglo. V dvajsetih letih so nastala na obrobju Ljubljane barakarska delavska naselja pa tudi prostori na Gradu so bili preobljudeni z najrevnejšimi Ljubljančani. V takih okoliščinah je mestna uprava, da bi vsaj za silo omilila revščino brezdomcev ali deložirancev, pristopila h gradnji zasilnih delavskih bivališč — barak.

Zamočvirjeni mestni travnik (s površino 31.000 m²) ob potoku Galjevec (ljudsko Galévc), južno od dolenske železnice, kjer so dotlej dobivali krmo za konje, so razdelili na parcelice 100 m² ter jih namenili za postavitev lesenih hišic. Prosilcev je bilo več kot parcel. Zainteresiranim in izbranim brezdomcem je dal mestni svet parcele v najem za izredno nizko letno najemnino (120 din). Tudi pri postavljanju hišic jim je pomagal s simboličnim